

ЛЕО СЦИЛАРД ЦЕНТРАЛНАТА ГАРА

Превод от унгарски: [Неизвестен], 1971

chitanka.info

Можете да си представите каква беше нашата изненада, когато се приземихме в този град и открихме, че той е безлюден. Десет години пътувахме през Космоса и, разбира се, бяхме станали все по-неспокойни и сърдити; и накрая, когато най-после стигнахме Земята, се оказа, че — както вие безсъмнено сте чули — всичко живо по тази планета е изтребено.

Първото нещо, което трябваше да сторим, бе да установим как се е случило това и да открием природата на фактора, станал причина за разрушаването на живота — какъвто и да е бил той, — а също и дали този фактор продължаваше да действува и дали не заплашва и нашата собствена съдба. Това беше от значение за въпроса, дали да поискаме изпращането на други експедиции или да посъветваме да се изчака.

Най-напред си помислихме, че сме изправени пред неразрешима загадка. По какъв начин някой вирус би могъл да убие всички растения и всички животни? След една седмица обаче едни от нашите физици забеляза — по чиста случайност, — че във въздуха съществуват слаби следи от радиоактивност. Тъй като лъченето беше незначително, то само по себе си не представляваше нещо съществено, но след като беше анализирано, се оказа, че е резултат от разпадането на сложна смес от различни радиоактивни елементи.

Тогава Ксрам си спомни, че преди около пет години по повърхността на Земята бяха забелязани мистериозни избухвания (избухванията траяха около една седмица). Той предположи, че може би тези избухвания са били експлозии на ураниеви атомни бомби, а откритото от нас радиоактивно замърсяване вероятно произхожда от тези експлозии от преди пет години и първоначално е било толкова силно, че е унищожило живота върху планетата.

Това звути малко невероятно, тъй като уранът сам по себе си не е експлозивен и за да се превърне във форма, способна да бъде взривена, е нужна дълга и сложна преработка. От друга страна, обитателите на Земята, които са успели да построят всички тези градове, явно са били твърде високоразвити разумни същества и затова е трудно да се повярва, че те ще се заемат с неприятното преработване на урана само за да унищожат себе си.

Следващите анализи обаче показваха, че радиоактивните елементи, открити във въздуха, са точно същите, както онези, произвеждани при ураниевите експлозии, и съотношението им е

именно такова, каквото трябва да се очаква, ако приемем, че произхождат от разпадни продукти на урана с възраст пет години. Това едва ли представлява случайно съвпадение и затова теорията на Ксрам по тази точка сега се счита за общоприета.

Що се касае за неговите по-нататъшни опити да обясни защо и как са настъпили ураниятите експлозии, аз съм неспособен да го разбера. Ксрам счита, че е имало война между обитателите на два континента, в която и двете страни са излезли победители. Записите показват всъщност, че първите двадесет избухвания са настъпили в континента Евразия и са били последвани от пет (много по-големи) избухвания върху американския континент и следователно отначало теорията за войната заслужаваше да й се обърне сериозно внимание.

Аз помислих, че може би тези два континента са били населени от два *различни* биологични вида земни жители, които или са били неспособни, или несъгласни да контролират ръста на населението и заради това се е стигнало до пренаселеност, недостиг на храна и борба на живот и смърт между двета вида. Тази теория обаче трябваше да бъде изоставена поради два факта:

1. скелетите на земните жители, намерени на континента Евразия и на американския континент, принадлежат към *един и същ* биологичен вид;

2. статистиката, направена въз основа броя на скелетите, показва отсъствието на условия за пренаселеност на който и да е от двета континента.

Въпреки това Ксрам не иска да се откаже от своята теория за войната. Най-лошото е, че той основава цялата си аргументация върху едно единствено, наистина привличащо вниманието, но вероятно съвсем лишено от доказателства сила наблюдение, направено при нашето изследване на Централната гара.

Когато се приземихме тук, ние не знаехме откъде да започнем издирванията си и затова се хванахме за едно от най-големите здания в града, като за пръв обект на нашата работа. Какво означава името му — „Централна гара“, — не знаем, но няма никакво съмнение във важното му предназначение. То е било част от някаква примитивна система за транспорт, основана върху използването на неугледни машини, които се движат по релси и тътрят коли след себе си.

Повече от осем дни вече ние сме заети с изследването на това здание и успяхме да открием голям брой интересни подробности.

Нека да започна с наблюдението, което, според мен, успяхме напълно да изясним. Колите, спрени на гарата, бяха надписани — ние установихме това — или „Пушачи“, или „Непушачи“, ясно показвайки наличието на някакъв вид сегрегация по отношение на пътниците. Веднага ми дойде наум, че може би в този град са живели две породи обитатели, един вариант с по-тъмен външен изглед, „опущен“, и вариант с по-слаба пигментация (макар и не непременно албиноси), чийто външен вид притежава по-скоро „неопущен“ изглед.

Всички останки на земните обитатели бяха все под firma на скелети и не успяхме да извлечем никакви данни относно кожната пигментация. Така че в началото изглеждаше трудно да се намери потвърждение на тази теория. Междувременно обаче в града бяха открити няколко просторни здания, които са служили за някакви неизвестни и твърде мистериозни цели. Тези здания съдържаха боядисани платна в рамки, закрепени за стените и изобразяващи изгледи от Земята или от нейните жители. И ние наистина успяхме да установим, че земните обитатели се подразделят на два класа — такива, чиято външност показва силна пигментация (придаваща им „опущен“ вид), и такива, чийто изглед се характеризира със слаба пигментация („неопушеният“ вариант). Това е точно според очакваното от теорията.

На това място аз може би трябва да спомена, че известен процент от картините разкри съществуването и на трети подвид земни обитатели. Този подвид има освен чифт ръце и крака още и добавъчен чифт крила и е съвсем ясно, че всички те спадат към по-малко пигментирания вариант. Никой обаче от многобройните скелети, изследвани досега, не принадлежи към този крилат подвид и аз заключих, че в случая навярно се касае за изображения на измряла порода. Не можем да се съмняваме в правотата на този извод, защото се установи, че крилатите форми се срещат много по-често сред старите изображения, отколкото сред по-късните.

Естествено аз не мога да ви опиша всички вълнуващи открития, направени от нас в района на Централната гара, но ще ви разкажа за най-вълнуващото от тях, специално защото Ксрам е изградил върху него основата на своята теория за войната.

Това откритие възникна от изследването на една привидно незначителна подробност. В широките простори на Централната гара ние установихме съществуването на две малки помещения, разположени встрани. Всяко едно от тези две помещения (означени с надписи „Мъже“ и „Жени“) съдържа по няколко малки килийки, които служат като временно убежище на земните обитатели в периода, когато те полагат своите екскременти. Първият въпрос беше как земните обитатели успяват да открият твърде скрито разположените отходни места в Централната гара.

Ако земният жител се движи неориентирано из голямото здание, ще му е необходимо около един час (средно взето), докато попадне на някое от тях. Следователно много е вероятно земните обитатели да са ползвали за целта някаква насочваща система и ние установихме, че ако тяхното обоняние е тридесет-четиридесет пъти по-остро, отколкото са нашите собствениrudиментарни органи за мириз, то средното време би могло да се съкрати от един час на пет-десет минути. Това показва, че тази проблема не създава никакви затруднения.

Друга една особеност обаче беше много по-трудна за разбиране. Трудността възникна от факта, че вратата на всяка килийка в отходните места се заключва с твърде сложно конструирано устройство. Изследването на заключващите устройства доведе до откриването на няколко кръгли метални диска. Сега ние знаем, че тези остроумни устройства държат заключена вратата на килийката дотогава, докато през специалния за целта процеп не се пусне един допълнителен метален диск; в момента, когато дискът бъде вкаран в процепа, вратата се отваря и позволява влизането в килийката.

Тези дискове носят различни изображения и също така различни надписи, които обаче притежават нещо общо, това е думата „Свобода“. Какво е значението на тези устройства, дисковете в тях и думата „Свобода“ върху дисковете?

Макар че за обяснението на загадките бяха създадени няколко хипотези, здравият разум е в полза на тезата, че в случая имаме работа с тържествен обред, който придръжава полагането на екскрементите, вероятно подобен на някои от интересните тържествени обреди, съобщени от планетите „Сигма-25“ и „Сигма-43“ Съобразно това становище думата „Свобода“ навярно означава някаква добродетел,

почитана твърде високо от земните обитатели и техните далечни прародители. По този начин достигаме до съвсем задоволително обяснение на жертвено отдаване на дисковете, предшествуващо непосредствено полагането на екскрементите.

Зашо обаче е било нужно да бъде строго обезпечено (или както Ксрам казва „насилиствено обезпечено“) посредством специално устройство пожертвуването на един диск от всекиго и при всеки случай? Това също би могло да бъде обяснено, ако приемем, че земните обитатели, които са приближавали килийните, са били тласкани натам от някаква неотложност и че при отсъствие на специалната ключалка те могат случайно да забравят пожертвуването на металния диск и впоследствие да страдат от угризения на съвестта. Такива пристъпи на угризения на съвестта се срещат сред обитателите на планетите „Сигма-25“ и „Сигма-43“ като резултат от пренебрегването на предписаните тържествени обреди.

Считам, че, общо взето, дадените обяснения са задоволителни и следващите научни изследвания ще ги потвърдят. Но Ксрам, както отбелязал по-рано, си има своя собствена теория, чрез които мисли, че може да обясни всичко — дисковете в заключващите устройства и уранияевите експлозии, станали причина за унищожаването на живота.

Той смята, че тези дискове са били давани на земните обитатели като награда за тяхната служба. Той казва, че земните обитатели не са били *разумни* същества и че не са били способни да си сътрудничат в едно общо дело без никакво специално поощрение.

Той твърди, че като забраняват на земните обитатели и да полагат своите екскременти, освен ако пожертвуват при всеки отделен акт по един метален диск, властите ги карат да се стремят към придобиването на метални дискове и това желание прави възможно съвместното им участие в общи начинания, необходими за съществуването на тяхното общество.

Ксрам мисли, че дисковете, намерени в отходните места, представляват само отделен случай от по-общ принцип и че земните обитатели вероятно трябва да представят такива дискове не само преди да бъдат допуснати до отходните места, но също и за да им се разреши достъп до храна и т.н.

Той ми говори върху всички тези въпроси преди няколко дни; не съм сигурен, че разбрах всичко, което ми каза, защото говореше твърде

бързо, както говори винаги, когато се въодушевява от някоя своя теория. Следях само главните линии, но казаното е доста безсмислено за мен.

Очевидно той е успял да направи някои изчисления, които показват, че системата на производство и разпределение на материалните блага въз основа размяна на метални дискове не може да бъде трайна и по необходимост се подлага на големи периодични отклонения, по начин, напомнящ маниакодепресивния цикъл при душевноболните. Той отива по-нататък и твърди, че в такава депресивна фаза войната като явление става възможна дори в рамките на един и същ биологичен вид.

Никой друг не може да заяви с по-голяма готовност от мен, че Ксрам е блестящ ум. Неговите теории неизменно са бивали изобличавани в несъстоятелност, но въпреки това обаче въпросното зрянце истина е твърде малко. Нещо повече, този път аз лично имах възможност да докажа грешката му.

През последните няколко дни ние направихме проверка в десет различни жилищни сгради из града, избрани безразборно. Намерихме няколко отходни места, но нито едно от тях не беше снабдено със заключващо устройство, съдържащо метални дискове — поне тези, които изследвахме. При тези доказателства теорията на Ксрам пропада.

Сега вече изглежда съвсем сигурно, че дисковете, намерени в отходните места на Централната гара, са били поставени там по силата на тържествен обред. Очевидно такива тържествени обреди са свързани с полагането на екскрементите на публични места *и само на публични места*.

Щастлив съм, че успях да изясня това навреме, защото иначе щях да съжалявам, ако Ксрам извърши глупостта да включи теорията си в научния доклад. Той е един надарен млад човек и въпреки всичките чудати идеи, които може да измисли по повод на която и да е дреболия, аз съм страшно привързан към него.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 7,8/1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.